

Nettonolla-asetuksen vaikutukset hankintoihin

Tietoisku 29.9.2026

Anniina Ahto, Julkisten hankintojen neuvontayksikkö

Julkisten hankintojen neuvontayksikkö

Työ- ja elinkeinoministeriön ja
Kuntaliiton ylläpitämä yksikkö

Tarkoituksena

- parantaa osaamista julkisissa hankintaprosesseissa
- auttaa julkisiin hankintoihin liittyvän tiedon saannissa
- edistää julkisiin hankintoihin liittyvää strategista ajattelua ja markkinoiden toimivuutta.

**Maksutonta
palvelua:**
neuvontaa
tilaisuuksia
koulutuksia
uutiskirje
verkkosivut

Mikä nettonolla-asetus?

- Net-Zero Industry Act, 2024/1735 (NZIA)
- Alun perin voimaan vuonna 2024
- Sädöksen tavoitteena on lisätä puhtaan teknologian tuotantoa EU:ssa siten, että strategisten nettonollateknologioiden valmistuskapasiteetti kattaa vuoteen 2030 mennessä vähintään 40 % EU:n vuotuisesta käyttöönottotarpeesta
- Yhtenä keinona hankinnat -> 25 artikla
 - Julkisissa hankinnoissa tavoitteena on tukea kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävien nettonollateknologioiden kysyntää
 - Hankinnoissa on huomioitava kolme vaatimuskokonaisuutta
 - Artiklan vaatimuksia sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin, joissa nettonollateknologia on osa hankinnan kohdetta

Komission tiedonanto - C/2026/4623

- Sääntelyn ymmärtämisen tueksi komissio on julkaissut ohjeistuksen nettonolla-asetuksen 25 artiklan soveltamisesta julkisissa hankinnoissa
- Siinä annetaan tarkempia ohjeita julkisia hankintoja koskevien vaatimusten soveltamisesta ja 25 artiklan soveltamisalasta. Lisäksi ohjeistuksessa käsitellään muun muassa nettonollateknologioiden alkuperän sekä oikeasuhteisen maksun määrittämistä
- Ohjeistuksen löydät [täältä](#)

Soveltamisala 1/2

- Julkisia hankintoja koskevan 25 artiklan vaatimuksia sovelletaan asetuksen 4 artiklan 1 kohdan a-k -alakohdissa lueteltujen nettonollateknologioiden **EU-kynnysarvot ylittäviin** hankintoihin
- Mitä ne ovat?
 - aurinkoteknologiat, mukaan lukien aurinkosähkö-, aurinkolämpösähkö- ja aurinkolämpöteknologiat;
 - maatuuliteknologiat ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologiat;
 - akkuteknologiat ja energian varastointiteknologiat;
 - lämpöpumput ja geotermiset energiateknologiat;
 - vetyteknologiat, mukaan lukien elektrolyysilaitteet ja polttokennot;
 - kestävät biokaasu- ja biometaaniteknologiat;
 - hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiat;
 - sähköverkkoteknologiat, mukaan lukien liikenteen sähkölatausteknologiat ja verkon digitalisointiteknologiat;
 - ydinfissioenergiateknologiat, mukaan lukien ydinpolttoainekierrätysteknologiat;
 - kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologiat; tai
 - vesivoimateknologiat

Soveltamisala 2/2

- Nettonolla-asetuksen 25 artiklaa aletaan soveltaa, kun asiaankuuluva nettonollateknologia kuuluu sopimuksen kohteeseen
- Nettonollateknologian arvolla ei ole merkitystä, kunhan koko sopimuksen (arvioitu) arvo ylittää julkisia hankintoja koskevissa direktiiveissä säädetyt kynnsarvot
- Vaatimukset koskevat ainoastaan sopimukseen sisältyviä nettonollateknologioita, eivät koko sopimusta
- Asetuksen 25 artiklaa sovelletaan kuitenkin vain, jos sopimuksen kohteeseen kuuluu nettonollateknologian lopputuote
 - Ei sovelleta, jos sopimuksen kohde sisältää tuotteita, joiden yhtenä alakomponenttina on nettonollateknologia
 - Esimerkiksi teollisuusakkujen hankinta kuuluu 25 artiklan soveltamisalaan, mutta akkuja sisältävien sähkölinja-autojen ja sähköajoneuvojen hankinta ei kuulu kyseisen artiklan soveltamisalaan

Hankintoja koskevat vaatimuskokonaisuudet

**Ympäristökestävyyttä
koskevat pakolliset
vähimmäisvaatimukset**

Lisävaatimus, joka
liittyy joko sosiaalisiin
näkökohtiin,
kyberturvallisuuteen
tai oikea-aikaiseen
toimitukseen

**Häiriönsietokykyä
koskevat vaatimukset**

Vaatimusten on
liityttävä
hankittavaan
nettonolla-
teknologiaan

Ympäristökestävyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset

- Hankintayksiköiden on huomioitava hankittavien nettonollateknologioiden ympäristökestävyyttä koskevat pakolliset vähimmäisvaatimukset
- Ympäristökestävyyttä koskevat vaatimukset tulevat pakollisiksi vasta, kun niitä koskevat täytäntöönpanosäädökset astuvat voimaan
- Toistaiseksi täytäntöönpanosäädös on annettu vain maatuulivoima- ja merituulivoimateknologioista (EU) 2026/718

Ympäristökestävyyttä koskeva ensimmäinen täytäntöönpanoasetus (EU) 2026/718

- Asetuksen soveltaminen alkoi 30.6.2026
- Vaatimuksen mukaan käytettävien tuuliturbiinien lapojen kierrätettävyyssasteen on oltava vähintään 70 prosenttia
- Kierrätettävyyssaste lasketaan kierrätettävän materiaalin suhteellisenä painona
- Tuuliturbiinien lapojen kierrätettävyyssaste on osoitettava viimeistään sopimuksen täytäntöönpanon päättyessä
- Vaatimus voidaan esittää sopimuksen toteuttamisesta koskevan lausekkeen tai teknisen eritelmän muodossa

Häiriönsietokykyä koskevat vaatimukset

- Resilienssivaatimus koskee nettonollateknologian lopputuotteita ja niiden keskeisiä erityiskomponentteja, joiden osalta Euroopan unioni on merkittävästi riippuvainen EU:n ulkopuolisista toimituksista
- Mikä katsotaan merkittäväksi riippuvuudeksi?
 - a. Yli 50 prosenttia nettonollateknologian lopputuotteen tai pääasiallisen erityisen komponentin tarjonnasta unionissa on peräisin EU:n ulkopuolisesta maasta TAI
 - b. yli 40 prosenttia nettonollateknologian lopputuotteen tai pääasiallisen erityisen komponentin tarjonnasta unionissa on peräisin EU:n ulkopuolisesta maasta JA tämä osuus on kasvanut keskimäärin vähintään 10 prosenttiyksikköä kahtena peräkkäisenä vuonna
- Nettonollateknologioiden pääasialliset erityiset komponentit luetellaan 23.5.2025 annetussa täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2025/1178
- **Resilienssivaatimuksia sovelletaan, jos** komissio on todennut tällaisen korkean toimitusriippuvuuden nettonollateknologioiden toimitusriippuvuuksia koskevassa tiedonannossaan
 - Ensimmäinen tiedonanto (C/2025/3236) julkaistiin vuonna 2025, ja sitä on sovellettu 30.12.2025 lähtien

Milloin tarjouksen häiriönsietokykyä edistävä vaikutus on otettava huomioon?

Nettonollateknologian lopputuote tai sen pääasiallinen erityinen komponentti asetuksen (EU) 2025/1178 mukaisesti		Suuri riippuvuus tiedonannon C/2025/3236 tai myöhempien päivitettyjen tiedonantojen mukaan		Vaatimuksen soveltaminen
✓	+	✓	→	✓
✓	+	✗	→	✗
✗	+	Ei tietoa	→	✗

Kuva: Komissio

JHNY

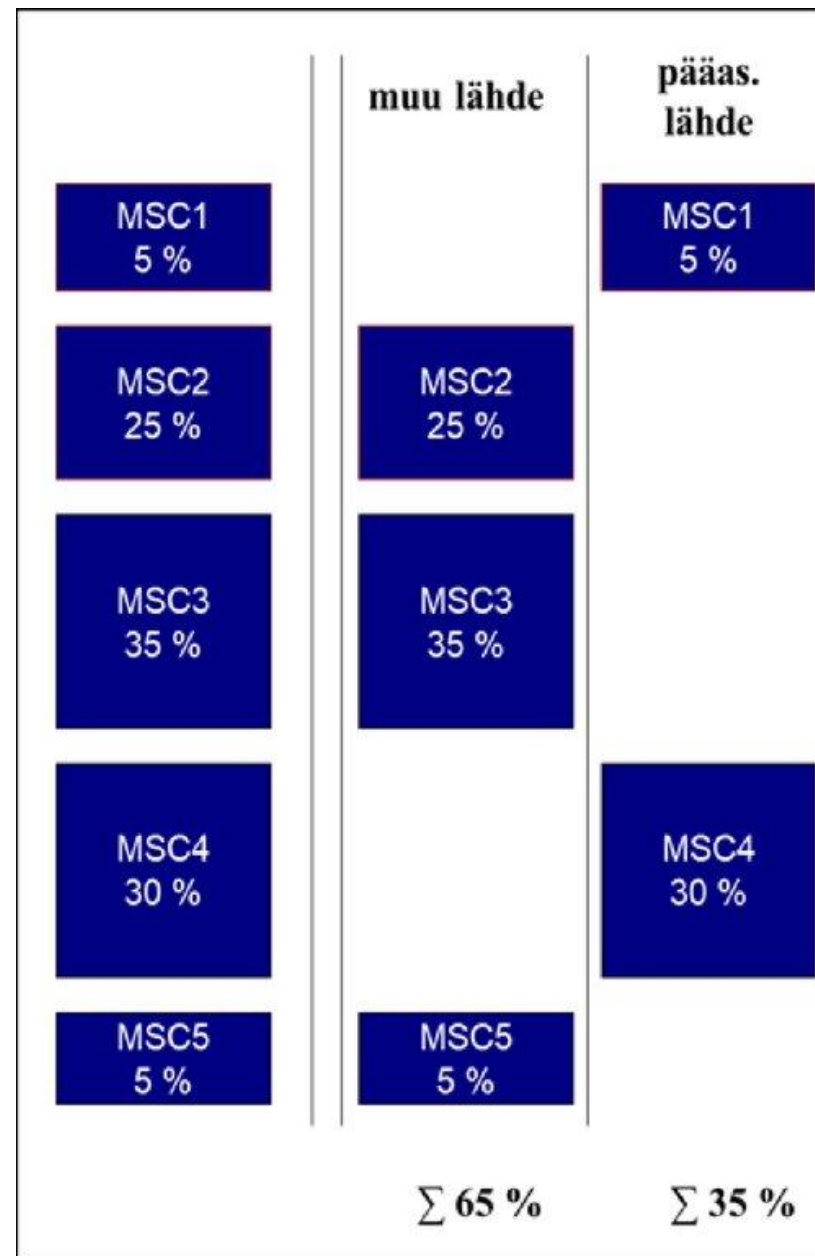
Taulukko tiedonannosta C/2025/3236

Niistä kolmesta alkuperämaana olevasta kolmannelle maasta, joista tuonnin arvot ovat suurimmat, peräisin olevat osuudet unionin tarjonnasta (2023)

Nettonollateknologian alaluokka	Lopputuote	Pääasiallinen erityinen komponentti	Eniten toimittaneen kolmannen maan osuus [maa]	Toiseksi eniten toimittaneen kolmannen maan osuus [maa]	Kolmanneksi eniten toimittaneen kolmannen maan osuus [maa]	Menetelmä
Aurinkosähköteknologiat	Aurinkosähköjärjestelmät		79 % [Kiina]	1 % [Japani]		CN-koodien yhdistelmä
Aurinkosähköteknologiat		Aurinkokennomoduulit + Aurinkosähkön tuotannossa käytettävät valokennot tai vastaavat ⁴	94 % [Kiina]			CN-koodit
Aurinkosähköteknologiat		Vaihtosuuntaajat aurinkosähkökäyttöön	50 % [Kiina]	3 % [Japani]	2 % [Yhdistynyt kuningaskunta]	CN-koodit
Aurinkosähköteknologiat		Aurinkosähkön tuotannossa käytettävät kiekot tai vastaavat ⁽⁵⁾	79 % [Kiina]	6 % [Yhdysvallat]	6 % [Taiwan]	Taric-koodit
Aurinkolämpöteknologiat	Aurinkolämpöjärjestelmät		2 % [Kiina]			CN-koodit

Häiriönsietokykyä koskevat vaatimukset

- Hankintayksikön on sisällytettävä julkisiin hankintamenettelyihin seuraavat edellytykset:
 - a) Tarjoaja saa hankintasopimuksen aikana toimittaa enintään 50 % kyseisten nettonollateknologioiden arvosta kustakin komission määrittämästä yksittäisestä kolmannesta maasta
 - b) Sama 50 %:n enimmäisosuus koskee myös näiden teknologioiden keskeisiä erityiskomponentteja, jos ne ovat peräisin komission määrittämisestä kolmansista maista
 - c) Tarjoajan on pyynnöstä annettava hankintaviranomaiselle riittävä selvitys siitä, että edellä mainittuja rajoituksia (1 (a) ja 2 (b)) on noudatettu sopimuskauden aikana
 - d) Jos rajoituksia ei noudateta, tarjoajan on maksettava vähintään 10 %:n suuruinen oikeasuhteinen maksu sopimuksen kohteena olevien nettonollateknologioiden arvosta

Lisävaatimus

- Hankintayksikön on sovellettava rakennusurakka- ja käyttöoikeusurakkahankinnoissa vähintään yhtä seuraavista edellytyksistä:
 - a) erityisehto, joka liittyy **sosiaalisiin** tai **työllisyyteen** liittyviin näkökohtiin
 - b) vaatimus **kyberturvallisuusvaatimusten** noudattamisesta
 - c) erityinen sopimusvelvoite **toimittaa tuote ajoissa**

1. Ehto, joka koskee sosiaalisia tai työllisyyteen liittyviä näkökohtia

- Sosiaalisia tai työllisyyteen liittyviä ehtoja käytettäessä tavoitteena on tukea hankinnan kohteena olevan nettonollateknologian valmistukseen liittyviä myönteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia
- Hankintayksikkö voi näihin liittyen asettaa ehtoja esimerkiksi pk-yritysten osallistumisen edistämiseksi, koulutus- ja oppisopimusjärjestelyiden edistämiseksi tai edellyttää työllistämään hankinnassa sellaisia henkilöitä, joilla on erityisiä sosiaalisia tai ammatillisia haasteita

Esimerkiksi: Toimija sitoutuu kohdentamaan sopimuksen toteuttamisessa X työtuntia ammatillisiin koulutusohjelmiin (esim. oppisopimuskoulutus)

2. Vaatimus osoittaa kyberturvallisuusvaatimusten noudattaminen

- Hankintayksikkö voi edellyttää tarjoajalta näyttöä sovellettavien kyberturvallisuusvaatimusten noudattamisesta
- Säännöksessä viitataan erityisesti kyberkestävyyssäädöksessä (Cyber Resilience Act) säädettyihin kyberturvallisuusvaatimuksiin, joita aletaan soveltaa 11.12.2027 alkaen

Kyberkestävyyssäädöksen vaatimukset koskevat muun muassa tuotteiden turvallista suunnittelua, kehittämistä ja käyttöönottoa, henkilötietojen ja muiden tietojen suojaamista sekä luvattoman käytön estämistä

- Sitä ennen tarjoajien on osoitettava kansallisen ja EU-lainsäädännön mukaisten kyberturvallisuusvaatimusten noudattaminen

3. Sopimusvelvoite toimittaa tuote ajoissa

- Hankintayksikkö voi asettaa velvoitteen, jonka mukaan nettonollateknologiaan liittyvät hankinnan osat on toimitettava sovituissa aikatauluissa
- Velvoitteen tulee kohdistua nimenomaan siihen sopimuksen osaan, joka liittyy nettonollateknologioihin, eikä sen tarvitse koskea hankinnan muita osia
- Vaatimus voi koskea esimerkiksi suunnittelua, asennusta tai käyttöönottoa
- Sopimukseen voidaan myös sisällyttää viivästyssakkoja toimitusaikojen noudattamisen varmistamiseksi

Poikkeukset

- Hankintayksiköt voivat päättää olla soveltamatta kestävyyttä ja häiriönsietokykyä koskevia kriteerejä poikkeustapauksissa
- Poikkeukset koskien ympäristökestävyyttä ja lisävaatimuksia:
 - a) Yksi toimittaja
 - b) Ei sopivia tarjouksia
 - c) Suhteettoman suuret kustannukset tai tekninen yhteensopimattomuus
- Poikkeukset koskien häiriönsietokykyvaatimuksia:
 - a) Kansainväliset sopimukset
 - b) Ei sopivia tarjouksia

Muutoksia luvassa

Industrial Accelerator Act

- Asetuksella pyritään edistämään teollisuuden vähähiilistymistä sekä vahvistamaan Euroopan häiriönsietokykyä, kilpailukykyä ja taloudellista turvallisuutta
- Asetus tulee muuttamaan mm. nettonolla-asetusta ja 25 artiklaa
 - Sisältää täsmennyksiä ja uusia vaatimuksia, kuten **unionin alkuperää** koskevia vaatimuksia (Union origin)
- Eurooppa-neuvostosta annettu tavoite saattaa neuvottelut loppuun vuoden 2026 aikana

Hankinta-asetus

- Ehdotetulla hankinta-asetuksella yhdenmukaistettaisiin sektorikohtaisia hankintasäännöksiä kokoamalla niitä yhteen säädökseen
- Muutos koskisi myös nettonolla-asetusta

Yhteenveto

- Vaatimuksia sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin
- Ympäristökestävyyttä koskeva täytäntöönpanoasetus on annettu toistaiseksi vain tuuliturbiinien lapojen kierrätettävyyssasteesta
 - Ympäristökestävyyttä koskevia vaatimuksia ei kohdistu tällä hetkellä muihin nettonollateknologioihin
- Häiriönsietokykyä koskevat vaatimukset aktivoituvat, jos komissio toteaa tiedonannossaan teknologiaan liittyvän korkean toimitusriippuvuuden
 - Ensimmäinen tiedonanto on julkaistu ja se koskee esim. aurinkosähköteknologioita ja akkuteknologioita
- Lisävaatimusta sovelletaan vain rakennusurakka- ja käyttöoikeusurakkahankinnoissa

JHNY:n loppusyksyn tapahtumat

Tulevat tapahtumat	
8.9.-28.10.	JHNY:n kiertue ympäri Suomen • Seinäjoki 7.10 • Espoo 22.10 • Tornio 28.10
ti 3.11. klo 13–15	Hankintasuora: Asiakirjajulkisuus hankinnoissa
ti 10.11. klo 9.30	Tietoisku: Raskaiden ajoneuvojen CO ² -raja-arvoasetuksen huomioiminen kaupunkiliikenteen linja-autojen ja linja-autoliikenteen hankintamenettelyissä
ke 9.12. klo 13–14.30	Case-keskiviikko: Aihe ilmoitetaan lähempänä

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: Ota talteen JHNY:n syksyn 2026 tapahtumien ajankohdat | Hankinnat

Kiitos.

Julkisten hankintojen neuvontayksikkö

hankinnat@kuntaliitto.fi

hankinnat.fi

JHNY